

मंकीपॉक्स व्हायरस

- मंकीपॉक्स हा मंकीपॉक्स विषाणूमुळे होणारा संसर्गजन्य रोग आहे जो मानवांसह काही प्राण्यांमध्ये होऊ शकतो. ताप, डोकेदुखी, स्नायू दुखणे, लिम्फ नोड्स सुजणे आणि थकवा जाणवणे या लक्षणांची सुरुवात होते. यानंतर पुरळ येते ज्यामुळे फोड आणि क्रस्ट्स तयार होतात. लक्षणे दिसू लागण्यापासून ते साधारणतः 7 ते 14 दिवसांचा कालावधी असतो. लक्षणांचा कालावधी सामान्यतः दोन ते चार आठवडे असतो.
- अलीकडे, अमेरिकेने नायजेरियातून प्रवास करणाऱ्या लोकांवर पाळत ठेवणे सुरू केले, ज्यांचा मंकीपॉक्सने संसर्ग झालेल्या व्यक्तींशी संपर्क झाला असावा.
- हा एक विषाणूजन्य झुनोटिक रोग आहे (प्राण्यांपासून मानवांमध्ये संक्रमण) आणि माकडांमध्ये पॉक्ससारखा आजार म्हणून ओळखला जातो म्हणून त्याला मंकीपॉक्स असे नाव देण्यात आले आहे.
- हे मंकीपॉक्स विषाणूमुळे होते, जो पॉक्सविरिडे कुटुंबातील ऑर्थोपॉक्स विषाणू वंशाचा सदस्य आहे.
- विषाणूचा नैसर्गिक यजमान अपरिभाषित राहतो. परंतु हा आजार अनेक प्राण्यांमध्ये आढळून आला आहे.
- मंकीपॉक्स विषाणूचे स्रोत म्हणून ओळखल्या जाणारे या प्राण्यांमध्ये माकड आणि वानर, विविध प्रकारचे उंदीर (उंदीर, उंदीर, खार आणि प्रेरी कुत्र्यांसह) आणि ससे यांचा समावेश आहे.

उद्रेक

- १९५८ मध्ये डेमोक्रेटिक रिपब्लिक ऑफ काँगो (डीआरसी) मधील माकडांमध्ये आणि १९७० मध्ये मानवांमध्ये, डीआरसीमध्ये देखील याची प्रथम नोंद झाली.
- 2017 मध्ये, नायजेरियाने शेवटच्या पुष्टी झालेल्या प्रकरणानंतर 40 वर्षांनंतर, सर्वात मोठा दस्तऐवजीकरण केलेला उद्रेक अनुभवला.
- त्यानंतर अनेक पश्चिम आणि मध्य आफ्रिकन देशांमध्ये या आजाराची नोंद झाली आहे.

लक्षणे

- संसर्ग झालेल्या लोकांमध्ये पुरळ बाहेर येते जी कांजण्यासारखी दिसते. परंतु मंकीपॉक्समुळे होणारा ताप, अस्वस्थता आणि डोकेदुखी हे सहसा चिकन पॉक्सच्या संसर्गापेक्षा जास्त गंभीर असतात.
- रोगाच्या सुरुवातीच्या टप्प्यात, मंकीपॉक्सला चेचक (smallpox) पासून वेगळे केले जाऊ शकते कारण लसिका ग्रंथी मोठी होते.

या रोगाचा प्रसार

- प्राथमिक संसर्ग हा संसर्ग झालेल्या प्राण्याचे रक्त, शारीरिक द्रव किंवा त्वचेच्या किंवा श्लेष्मल जखमांच्या थेट संपर्काद्वारे होतो. संक्रमित प्राण्यांचे अपुरे शिजवलेले मांस खाणे देखील एक जोखीम घटक आहे.
- संक्रमित श्वसनमार्गाच्या स्रावांच्या जवळच्या संपर्कामुळे, संक्रमित व्यक्तीच्या त्वचेच्या जखमांमुळे किंवा रुग्णाच्या द्रवपदार्थ किंवा जखमेच्या सामग्रीद्वारे अलीकडेच दूषित झालेल्या वस्तूंमुळे मानव-ते-मानवी संक्रमण होऊ शकते.
- संसर्ग लसीकरणद्वारे किंवा प्लेसेंटा (जन्मजात मंकीपॉक्स) द्वारे देखील होऊ शकतो.

असुरक्षितता

- हे वेगाने पसरते आणि संसर्ग झाल्यास दहापैकी एकाचा मृत्यू होऊ शकतो.

उपचार आणि लस

- मंकीपॉक्स संसर्गावर कोणतेही विशिष्ट उपचार किंवा लस उपलब्ध नाही. पूर्वी, मंकीपॉक्स रोखण्यासाठी अँटी-स्मॉलपॉक्स लस 85% प्रभावी असल्याचे दर्शविले गेले होते.

- परंतु 1980 मध्ये जगाला चेचकमुक्त घोषित करण्यात आले त्यामुळे ही लस आता मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध नाही.
- सध्या, मंकीपॉक्सचा प्रसार व्यवस्थापित करण्यासाठी कोणतीही जागतिक व्यवस्था नाही, प्रत्येक देश जेव्हाही तो उद्भवतो तेव्हा त्याचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी संघर्ष करत असतो.

वे फॉरवर्ड

- सुधारित पाळत ठेवणे आणि प्रतिसाद देणे, रोगाबद्दल जागरूकता वाढवणे आणि वन्य प्राण्यांशी, विशेषतः माकडांशी संपर्क टाळणे.
- संक्रमित प्राण्याच्या संपर्कात आलेले कोणतेही प्राणी अलग ठेवणे आवश्यक आहे, मानक सावधगिरीने हाताळले पाहिजे आणि 30 दिवसांसाठी माकडपॉक्सच्या लक्षणांचे निरीक्षण केले पाहिजे.
- इतर रोगांवर पुन्हा लक्ष केंद्रित करणे महत्वाचे आहे. कोविड-19 मुळे लोक आरोग्य सुविधांमध्ये काळजी घेत नसल्यामुळे स्थानिक आजारांच्या नोंदवलेल्या प्रकरणांमध्ये घट झाली आहे.

byjusexamprep.com